

ledes Rolle, end det gjør. Det maatte bestjæftige langt flere Menneſker, end det for Tiden gjør, og Grunden dertil maa jo nærmest søges i, at man hidtil ikke har søgt tilstrækkelig at hjælpe og udvide denne Næringsvei. Jeg tror, at hvad der især vilde bidrage til at ophjælpe Fiskeriet, vilde være Anlægget af Havne paa de aabne Ryster imod Havet, saa at deraf kunde drives Fiskeri med større Fartøier, hvorved Risikoen for Menneſkeliv vilde blive langt mindre, og Fiskeriet ved Siden deraf blive betydeligt mere indbringende, altsaa mere indbringende og mindre farefuldt. Man vilde ogsaa derved blive istand til at optage Konkurrencen med den Hærskare af fremmede Fiskere, som nu hvert Aar hjemføge en stor Del af vore Ryster og tage Fiskebort lige for Næsen af os, uden at vi ere istand til at kunne tage det op med dem, fordi de Redskaber, som vore Fiskere have at bruge til at drive Fiskeri med, paa ingensomhelst Maade kunne sammenlignes med de anderledes fuldkomne Redskaber, som de Fremmede have ved Siden af de større Fartøier, som de ere i Besiddelse af. Det er sandsynligt, at man i Begyndelsen maa yde Laan til enkelte af de Paagjældende, for at hjælpe dem til fra først af at faae anskaffet større og bedre Fartøier. Dertil kræves jo ikke ubetydelig Kapital, men det er min Forvisning, at den Kapital, der anvendes til Udvikling ogsaa af denne Næringsgren til Havneanlæg og til Laan for at hjælpe dem frem, ogsaa efter mit Skjøn vilde have en større Betydning og stikke større Nytte og bringe større Fordel end forholdsvisse Stattendesfættelser. Der er endnu en anden Gren af vor Statshusholdning, som jeg maasse tør tillade mig at døle et Dødblik ved, det er Skovbruget. Det er jo bekendt, at vort Land hører til de mere skovfattige Lande. Det Areal, som er bevoget med Skov, er lille i Forhold til det øvrige Areal. Der er vel omtrent af hele Landets Areal 32 Kvadratomle Skov, og det udgjør ikke mere end $4\frac{1}{2}$ à 5 pSt. af det hele Areal. Vil man tage den største Landsdel, Sjælland, som ikke har mere end noget over 11 Kvadratomil Skov, vil man se, at Forholdet der er langt ugunstigere, og at dette ikke udgjør mere end omtrent $2\frac{1}{2}$ pSt. af denne Landsdels Areal. Jeg tror, at det er almindelig erkjendt, at Skovene i flere Henseender udøve en gavnlig Indflydelse navnlig paa Klimatforholdene, idet de tilbørlig tilvejebringe Fugtighed og ogsaa give Læ, men desforuden give de ogsaa ligefrem Udbytte, saa at de Kapitaler, som anbringes til Oppløsning af Skove, paa ingen Maade kunne siges at være spildte. Der er i Sjælland alene et Hedeareal af omtrent 100 Kvadratomil. Deraf kan det antages, at høist 30 Kvadratomil eller saa omtrent egne sig til Agerbrug eller anden Kultur, men at derimod de tilbageværende 70 Enden Land ikke egne sig til andet end til Skovbrug, og efter den Erfaring, som er indvunden, saa er den

største Del deraf ret vel egnet dertil. Desuden er der omtrent 10 Kvadratomil Klit, som slet ikke egner sig til Andet end til Plantning af Skov. Det vil altsaa ses, at det er et Areal af omtrent 80 Kvadratomil, der igrunder ikke egner sig til Andet end Skov, og hvoraf man ganske vist nu er begyndt at indtage endel til Kultivering dels fra Statens Side og dels ogsaa fra Privates Side, men det er saa lidt, at det ikke engang vil udgjøre 4 pSt. for Hedernes Bedkommende og ikke engang 2 pSt. for Klitternes, saa at den allervæsentligste Del altsaa endnu er tilbage. Nu maa det ganske vist paastones, at der saavel paa Finantsministeriets som Indenrigsministeriets Budgetter er opført ikke ubetydelige Beløb til Indkjøb og Kultivering af forskellige Hede- og Klitarealer til Træplantning, og man er i de senere Aar gaaet ret godt fremad i den Henseende, særlig har Finantsministeriet i de senere Aar indkjøbt betydelige Hedearealer; men i Forhold til det overordentlig store Areal, der ligger hen, vil det jo dog ses, at det ikke paa nogensomhelst Maade vil forslaa. Dersom man skulde komme til i en, jeg vil ikke sige nær Fremtid, men i en overfluelig Fremtid, i Løbet af en 50—60 Aar, at faae en væsentlig Del tilkultiveret af disse store Hede- og Klitstrækninger, vilde der behøves betydelig større Beløb aarlig end hidtil, og jeg vil sige, at hvis man f. Ex. vilde anvende en halv Million Kr. eller lidt mere aarlig, var det ikke stort mere end det Overskud, de nuværende Statslove give, og det vilde ikke være nogen overdreven Sum i dette Niemod; man vilde da i den længere Arrække, jeg nævnte, vistnok kunne naae temmelig vidt dermed. Det er jo heller ikke saaledes, at disse Penge ere fastede bort; ganske vist faar man ikke ved Oppløsning af Skov i en længere Arrække Renten af de Kapitaler, der anbringes enten i Indkjøb af Jord eller i Tilkultivering, men senere hen, naar Arbeidet ellers udføres godt, vilde baade Kapitalen og det, den skulde have givet i Rente, kunne betragtes som opsparet Kapital, der saa vil kunne forrentes og, naar man ser hen til, at der her aarlig indføres Lønner og Trævarer for i Gjennemsnit $17\frac{1}{2}$ Million Kr. mere, end der udføres, vil det ses, at der ikke er nogen Frygt for, at der ikke skulde blive Afsetning for vore Skovbrugsprodukter. Det forekommer mig, at det vilde være overordentlig heldigt, hvis man engang kunde komme dertil, at disse betydelige Kapitaler kunde blive i Landet, og det mener jeg, man maatte kunne naae, naar den væsentligste Del af de meget betydelige Arealer, som nu ligge hen og alligevel egne sig til Skovbrug, komme ind under Kultur og blive bevogede med Skov. Dette maatte jo kunne ske, dels derved, at Staten indkjøbte i endnu større Grad end hidtil af disse Arealer og lod dem tilkultivere, og dels ogsaa derved, at der ydedes Understøttelse til Private